

6. Розвиток м'ясопродуктового підкомплексу України: монографія / [М. В. Гладій, П. Т. Саблук, Н. Г. Копитець та ін.]; за ред. М. В. Гладія. – К. : ННЦ ІАЕ, 2012. – 354 с.

7. Сільське господарство України 2012. Статистичний збірник. / [за ред. Ю. М. Остапчука]. – Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство». – 2013. – 369 с.

8. Тваринництво України. Статистичний збірник. / [за ред. С.О. Власенко]. – Київ: Державна служба статистики України. – 2013. – 211 с.

Стаття надійшла до редакції 29.09.2015

УДК 504:636.02

Музыка П. М., д. е. н., професор, **Шаловило С. Г.**, д. с.-г. н., професор

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького,

Гуменний В. Д., д. с.-г. н., головний науковий співробітник

Інститут сільського господарства степової зони НААН України;

Остапенко А. І.¹, координатор Громадської спілки «Інноваційна Орхуська мережа територіальних громад України та міста Києва»

ЄВРО ІНТЕГРАЦІЙНО - ІННОВАЦІЙНІ ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ ПЛЕМІННОЇ СПРАВИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ГЕНОФОНДУ

Посилення інституційної спроможності аграрного сектору, зі складовими племінного тваринництва та генофондових програм, потребує принципового оновлення науково-методичних засад при визначенні пріоритетних напрямів фінансової та організаційної підтримки з використанням можливостей міжнародних інвестиційних та наукових фондів. Презентовано наукові підходи з оновлення механізмів підтримки мережеских структур державних дослідних господарств та приватних підприємств за інноваційними критеріями.

Запровадження європейських нормативів при визначенні якості та безпечності аграрно-харчової продукції, разом із науково-методичними вимогами до оцінювання племінних тварин в процесі торгівлі та збереження генофонду, було обумовлено за 20 років до підписання поточної Угоди про асоціацію України з ЄС. В листопаді 1994 року було ратифіковано Угоду про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [1, 2], якою було передбачено низку принципів вимог та можливостей для української сторони, що є дійсними до набуття чинності нової Угоди з 1 січня 2016 року. Вимоги міжнародних організацій до модернізації аграрного сектору та його наукового забезпечення з акцентом на екологізації, як і загально європейські аспекти урегулювання племінної справи в Україні, отримали можливості фінансової та організаційної підтримки, що несуть свої специфічні потреби в плануванні та оформленні наукової діяльності для завдань аграрної політики.

Ключові слова: *Угода про асоціацію з ЄС, європейські нормативи, племінна справа, генофонд, харчова та екологічна безпека, інвестиційні фонди, модернізація аграрного сектору, наукове забезпечення аграрної політики.*

УДК 504:636.02

Музыка П. М., д. э. н., профессор **Шаловило С. Г.**, д. с.-х. н., профессор

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий им. С.З. Гжицкого,

Гуменний В. Д., д. с.-х. н., главный научный сотрудник
Института сельского хозяйства степной зоны НААН Украины;
Остапенко А. И., координатор Общественного союза «Инновационная Орхусская
сеть территориальных общин Украины и города Киева».

ЕВРО ИНТЕГРАЦИОННО - ИННОВАЦИОННЫЕ ПРОГРАММЫ ПОДДЕРЖКИ ЭКОЛОГИЗАЦИИ ТЕХНОЛОГИЙ ПЛЕМЕННОГО ДЕЛА И СОХРАНЕНИЯ ГЕНОФОНДА

Усиление институциональной пригодности аграрного сектора, с составными племенного животноводства и генофондовых программ, требует принципиального обновления научно-методических основ при определении приоритетных направлений финансовой и организационной поддержки с использованием возможностей международных инвестиционных и научных фондов. Представлены научные подходы по обновлению механизмов поддержки сетевых структур государственных опытных хозяйств и частных предприятий по инновационным критериям.

Имплементация европейских нормативов при определении качества и безопасности аграрно-пищевой продукции, в совокупности с научно-методическими требованиями к оценке племенных животных в процессе торговли и сохранения генофонда, было обусловлено за 20 лет до подписания текущей Соглашения об ассоциации Украины с ЕС. В ноябре 1994 года было ратифицировано Соглашение о партнерстве и сотрудничестве между Украиной и Европейским Сообществом, а также их государствами-членами [1, 2], которым был предусмотрен ряд принципиальных требований и возможностей для украинской стороны, действующих до вступления в силу нового Соглашения с 1 января 2016 года. Требования международных организаций к модернизации аграрного сектора и его научного обеспечения с акцентом на экологизации, как и общеевропейские аспекты урегулирования племенного дела в Украине, получив возможности финансовой и организационной поддержки, несут свои специфические потребности в планировании и оформлении научной деятельности для задач аграрной политики.

Ключевые слова: *Соглашение об ассоциации Украины с ЕС, европейские нормативы, племенное дело, генофонд, пищевая и экологическая безопасность, инвестиционные фонды, модернизация аграрного сектора, научное обеспечение аграрной политики.*

UDC 504:636.02

Shalovylo S. G., Doctor. s.- g., Professor, **Muzyka P. M.**, Doctor. Econ., Professor
Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology named. S. Z. Gzhysky.

Gumenny V. D., Doktor of Agricultural Sciences, chief researcher
Institute of Agriculture NAAS steppe zone of Ukraine NAAS (Dnepropetrovsk);
Ostapenko A., Coordinator of the Civic Union «Innovation Network Aarhus Ukraine
Territorial Community and the City Kiev».

EUROPEAN INTEGRATION - INNOVATIVE PROGRAM TO SUPPORT GREENING TECHNOLOGIES AND CONSERVATION BREEDING GENE POOL

Strengthening the institutional capacity of the agricultural sector, with the constituents livestock breeding programs and gene pool needs a fundamental update scientific and methodological principles in determining the priorities of financial and organizational support by way of international investment and research funds. Presented scientific

approaches to upgrade network structures mechanisms to support public research farms and private enterprises on innovative criteria.

The introduction of European standards in determining the quality and safety of agro-food products, along with the scientific and methodological requirements for the evaluation of breeding animals in the trading process and preserve the gene pool, was due to the 20 years before the signing of the current Ukraine Association Agreement with the EU. In November 1994, ratified the Agreement on Partnership and Cooperation between Ukraine and the European Communities and their Member States [1, 2], which provided for a number of fundamental requirements and opportunities for the Ukrainian side, which is valid until the entry into force of the new Agreement from January 1, 2016. The requirements of international organizations to modernize the agricultural sector and its scientific support with emphasis on greening, as well as general European aspects settlement breeding in Ukraine, have the possibility of financial and organizational support, carrying their specific needs in the planning and execution of research activities for tasks agricultural policy.

Key words: *Association Agreement with the EU, European standards, breeding, gene pool, food and environmental security, investment funds, modernization of the agricultural sector, scientific support of agricultural policy. accounting, modern technical methods of accounting, large and small cattle, pigs, food and environmental security, export, supply of agricultural products, "food" chain, the conditions of European integration.*

Вступ. Запровадження європейських нормативів при визначенні якості та безпечності аграрно-харчової продукції, разом із науково-методичними вимогами до оцінювання племінних тварин в процесі торгівлі та збереження генофонду, було обумовлено за 20 років до підписання поточної Угоди про асоціацію України з ЄС. В листопаді 1994 року було ратифіковано Угоду про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [1, 2], якою було передбачено низку принципів вимог та можливостей для української сторони, що є дійсними до набуття чинності нової Угоди з 1 січня 2016 року. Вимоги міжнародних організацій до модернізації аграрного сектору та його наукового забезпечення з акцентом на екологізації, як і загально європейські аспекти урегулювання племінної справи в Україні, отримали можливості фінансової та організаційної підтримки, що несуть свої специфічні потреби в плануванні та оформленні наукової діяльності для завдань аграрної політики.

Матеріал і методи досліджень. Принципові підходи вироблені авторами за результатами досліджень співвідношення регуляторних ринкових вимог європейських та українських структур, в контексті аналітичного структурування впливу на національні регуляторні акти з розведення тварин та збереження генофонду. Інституційні аспекти були опрацьовані за документальною базою зобов'язань України відносно міжнародних інституцій в секторі племінної справи, з урахуванням нового для українського економічного комплексу впливу саморегулюючих організацій з відповідною міжнародною правосуб'єктністю. Враховані «горизонтальні» міжсекторальні впливи на визначення проблематики та пріоритетів інвестиційної підтримки в рамках Регіонального екологічного центру як неурядової міжнародної організації.

Результати досліджень. Формування методичних підходів до моделі реформ племінної справи та завдань збереження генофонду українськими науковцями здійснювалось шляхом послідовного сприяння розвитку відповідного співробітництва між організаціями та установами, що спеціалізуються в цих галузях; застосування технічних правил Співтовариства та європейських стандартів і процедур оцінки відповідності; обміну досвідом та технічною інформацією в

галузі управління якістю та безпечністю харчової продукції, за умов стрімкого відновлення екологічних технологій розведення і утримання тварин (переважно в галузі розведення великої рогатої худоби). Авторами проаналізовані положення Угоди 1994 року, що дозволяють відповідально віднестись до очікувань європейської сторони за попередньої спроби, усвідомити проблематику з української сторони і побачити можливі резерви, що можуть бути активовані в поточний період – з урахуванням набутого досвіду. Статтею 20 визначається взаємна повага в дотриманні внутрішніх заборон або обмежень щодо імпорту, експорту або транзиту товарів, введених з мотивів громадської моралі, державної політики або державної безпеки; захисту здоров'я або життя людей, тварин або рослин; захисту природних ресурсів; захисту національних багатств художнього, історичного чи археологічного значення або захисту інтелектуальної власності (що не повинні бути, проте, засобом свавільної дискримінації чи замаскованого обмеження у торгівлі між Сторонами). Статтею 56 окреслюються завдання співробітництва Сторін в галузі оцінки стандартів та оцінки відповідності, що мали сприяти створенню відповідності з міжнародно узгодженими критеріями, принципами та орієнтирами в питаннях якості української продукції.

Статтею 60 визначались загальні наміри стосовно сільського господарства (як виробничого підрозділу) та агропромислового сектору в цілому. Метою співробітництва в цій галузі було визначене здійснення аграрної реформи, модернізація, перебудова та приватизація сільського господарства, агропромислового сектора та сектора послуг в Україні, розвиток внутрішнього та зовнішнього ринків для українських товарів, за умов, які забезпечують захист навколишнього середовища, враховуючи необхідність посилення безпеки в постачанні продуктів харчування. В цій статті також наголошувалось прагнення сторін до поступового наближення українських стандартів до технічних правил Співтовариства стосовно промислових і сільськогосподарських продуктів харчування, включаючи санітарні і фітосанітарні стандарти.

Входження до групи учасників світового процесу, що дотримуються цивілізованих ринкових правил, можливості отримання системних інвестицій та перехід до масштабних програм модернізації племінної справи, оновлення кваліфікації працівниками на всіх ланках аграрного сектору для його найбільш технологічної галузі племінного тваринництва, разом із забезпеченням повного дотримання зазначених вище умов українською стороною, практично висуває потреби перегляду та оцінки в нових спектрах надбань українських селекціонерів багатьох поколінь. Нова Угода з ЄС містить істотні відмінності в порівнянні до попередньої в ракурсах чіткого визначення термінів і етапів впровадження, і відзначається поглибленими вимогами до практичного втілення прав людини, зокрема на чисте довкілля і якісну їжу, що має вплив на інші країни й системні глобальні процеси в усіх формах ринкової діяльності та її фінансової підтримки. Піднесення рівня життя населення до рівня біологічного балансу та позитивного розвитку, стимулювання визначення внесків дослідників у селекційній справі та збереженні традиційних порід європейці відносять до демократичних прав самовизнання кожної країни в конкретних кліматичних, економічних, етнографічних умовах.

Головною ознакою поточного етапу, в порівнянні до попередньої спроби євроінтеграції (в період 1994-2007 років, коли планувалось набуття Україною повноправного входження до ЄС), має стати принципове зростання ролі наукових

досліджень та співставних вимірювань при формуванні і втіленні програм запровадження міжнародних правил, планування та введення ринкових умов управління аграрним сектором. В племінній справі як інтегрованій системі з поєднання «харчового» ланцюга та стратегічних процесів освітнього, культурного, аналітичного рівня, що мають безпосередній вплив на ринковий імідж країни, якість життя наступних поколінь і стан довкілля в цілому, сконцентровані вузлові питання імплементації міжсекторальних (екологічних, інформаційних, інноваційних) регуляторних актів ЄС. Програми збереження генофонду сільськогосподарських тварин стали одним з суттєвих напрямів поширення власних культурних і науково-технічних здобутків від України до ЄС та світового простору, що було визначено в червні 1998 року Указом Президента України [3]. Затверджені цим Указом стратегічні завдання культурно-освітньої і науково-технічної інтеграції, з метою забезпечення всебічного входження України у європейський політичний, економічний і правовий простір, активували процес створення передумов для набуття Україною членства у Європейському Союзі. На основі цієї Стратегії розпочались роботи з формування галузевих програм інтеграції України до Європейського Союзу та наступне затвердження на їх основі Національної програми інтеграції України до Європейського Союзу. Зазначені документи мали бути сформовані до кінця 1998 року, але непрозорі системи використання наданих на такі роботи коштів міжнародної фінансової підтримки суттєво загальмували ці процеси і визначили проблематику одночасного посилення активності як в ринкових аспектах, так і в царині розбудови місцевого самоврядування та забезпечення прав людини. На початку 2000-них років були активовані роботи з оновлення принципів управління для аграрного та екологічного сектору, що призвели до оновлення методичних підходів у виробленні та представленні проектів галузевих стратегічних програм, зокрема для підвищення культури племінної справи та збереження генофонду, за критеріями, визначеними Стратегією-1998. Виконання завдань оновлення методик з оцінки племінних тварин та збереження генофонду в скотарстві потребувало першочергово масштабних робіт з перегляду та відміни попередніх нормативно-правових актів радянського періоду, що зумовило найбільш прогресивний характер розвитку галузі, увагу інвесторів до розведення тварин з новими технологічними якістьми, стрімкого зростання ефективності породотвірних процесів. Сформовані програми зіткнулись з проблематикою кадрового, інформаційного, аналітичного, технологічного забезпечення, що потребували вирішення за змістовної послідовності, і отримали на той час переважно національну бюджетну підтримку на неповному до запланованих обсягів рівні, з незначним використанням можливостей цільового фінансування від міжнародних структур. В нових умовах відбулося становлення і визначення повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику, і осмислення нових форм ринкового впливу дослідників на правила діяльності, нормування і контролю та масштабів впливу світових інституцій з племінної справи (табл. 1). До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері тваринництва, належать: нормативно-правове забезпечення програм розведення тварин; забезпечення здійснення державного контролю за племінною справою у тваринництві; затвердження вимог до якості племінних (генетичних) ресурсів; забезпечення проведення породовипробувань та апробації селекційних досягнень (Стаття 16), що потребує суттєвої актуалізації в форматі державно-приватного

партнерства та запровадження співпраці з світовими інституціями саморегулюючого типу.

Таблиця 1

Організаційно-правовий аналіз втілення Стратегії-1998 в племінній справі

Розділ Стратегії	Відповідні національні правові акти	Результат втілення	Пропоновані подальші кроки
I. Основні напрями інтеграційного процесу	Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року [6]	Моніторингові дані на сайті Мінагрополітики відсутні	Створення науково обґрунтованого механізму приведення проектів актів законодавства України та підзаконних актів у відповідність із нормами ЄС
1. Адаптація законодавства України до законодавства ЄС, забезпечення прав людини	Про племінну справу у тваринництві [7] , Про порядок введення в дію Закону України "Про племінне тваринництво" [8]; Пов'язані документи (3691-12) – впроваджено 102 нормативних документа станом на 1.10.2015 [9]; відмінено 38 актів УСРСР з племінної справи на основі Про визнання такими, що втратили чинність, рішень Уряду України в зв'язку з прийняттям Закону України [10]	Моніторингові дані на сайті Мінагрополітики відсутні. Правова та наукова експертиза прийнятих надалі нормативно-правових актів на відповідність ст. 27 вказаного Закону щодо «приведення чинного законодавства України у відповідність із стандартами ЄС, створення механізму приведення проектів актів законодавства України у відповідність із нормами ЄС» - не сформовані ²	Укладання галузевих угод з офіційними європейськими інституціями з племінної справи та збереження генофонду. Забезпечити виконання Постанови ВР Про порядок введення в дію Закону України "Про племінне тваринництво" за п. 2. Кабінету Міністрів України: привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України "Про племінне тваринництво"; забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать Ст. 27 вказаного Закону. Сформувати групу експертів для проведення оцінки відповідності пакету нормативно-правових актів на втілення Закону – ст.27 та національній практиці ³

² Внесені за 2гою редакцією Закону доповнення щодо відповідності підприємців до Кодексу України про адміністративні правопорушення не відповідають європейським нормам за процедурою проведення обліку і обробки даних – і містять таким чином системні корупційні складові.

³ Стаття 27. Міжнародне співробітництво з питань племінної справи у тваринництві. Україна здійснює міжнародне співробітництво з питань племінної справи у тваринництві в порядку, встановленому законодавством, шляхом: участі в роботі міжнародних організацій з племінної справи; приєднання до міжнародних договорів; приведення у відповідність з міжнародними стандартами племінного обліку, показників обліку, його періодичності, порядку проведення аналізу отриманих даних; підтримання професійних та наукових контактів; обміну інформацією про напрями селекції та комплексну оцінку

2.Економічна інтеграція та розвиток торговельних відносин між Україною і ЄС4	Про Загальнодержавну програму селекції у тваринництві на період до 2010 року ⁵ [11-14]	Підзаконна база в стадії формування	Актуалізація планів науково-методичних розробок за переліком європейських нормативів для організації племінної справи та її фінансового забезпечення, оновлення Закону та підзаконних актів (додаток 3) на комплексом зобов'язань для України на підставі Угод з ЄС 1994 та 2014 років, відповідно до вимог Закону
7.Регіональна інтеграція України	Основою регіональної інтеграції є УПС, Європейська Хартія місцевого самоврядування, інші відповідні правові акти Європейського Союзу та Ради Європи, поточне законодавство з питань децентралізації		Наукове забезпечення завдань регіональної інтеграції, що передбачає встановлення і поглиблення прямих контактів між окремими регіонами України та державами - членами і кандидатами у члени ЄС, їх розвиток у визначених напрямках для поступового перенесення основної ваги інтеграційного процесу з центральних

тварин, що використовуються в селекційному процесі. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

⁴ «Глобалізація світового господарства, уніфікація національних економік на засадах ГАТТ/СОТ... Базовим документом, що визначає засади економічної інтеграції України до ЄС та засади розвитку торгівлі, є Угода про партнерство та співробітництво. Розвиток процесу економічної інтеграції полягає у лібералізації і синхронізованому відкритті ринків ЄС та України, взаємному збалансуванні торгівлі, наданні на засадах взаємності режиму сприяння інвестиціям з ЄС в Україну та українським експортерам на ринках ЄС, запровадженні спільного правового поля і єдиних стандартів у сфері конкуренції та державної підтримки виробників.»

⁵ БЛИЗЬКО 800 МЛН ГРН ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВИДІЛИТИ НА ПРОГРАМУ СЕЛЕКЦІЇ У ТВАРИННИЦТВІ Про це заявив у Верховній Раді під час обговорення проекту закону про затвердження програми селекції у тваринництві міністр аграрної політики України Сергій Рижук. Як поінформував Сергій Рижук, проектом закону передбачається створення мережі державної племінної інспекції, забезпечення генофонду існуючих та зникаючих тварин, збереження та раціональне використання і нарощування племінних ресурсів високої племінної цінності. Також планується створення єдиної системи селекції тваринництва. За словами Сергія Рижуга, програма розрахована до 2010 року, і на її виконання з Державного бюджету передбачається виділити 536 млн та з місцевих бюджетів 260 млн грн. Укрінформ

⁷ Загальнодержавна програма селекції у тваринництві на період до 2010 року (далі - Програма), яку розроблено на виконання вимог Закону України "Про племінну справу у тваринництві" (3691-12), покликана забезпечити адаптацію законодавства України у сфері племінної справи у тваринництві до законодавства Європейського Союзу. Реалізація державної політики у сфері племінної справи у тваринництві спрямована на поліпшення племінних і продуктивних якостей тварин, що є вирішальним фактором у збільшенні обсягів виробництва тваринницької продукції.

			органів виконавчої влади на регіони, до органів місцевого самоврядування, територіальних громад і, зрештою, якнайширшого залучення громадян України
--	--	--	---

Визначені етапами правової адаптації процесу імплементації Угоди про партнерство та співробітництво (1994 року), укладання галузевих угод, приведення чинного законодавства України у відповідність із стандартами ЄС, створення механізму приведення проектів актів законодавства України у відповідність із нормами ЄС, потребують потужного активування. Процедура адаптації законодавства України передбачає реформування всієї правової системи та поступового приведення у відповідність із європейськими стандартами в повному спектрі міжсекторальних питань врегулювання життєдіяльності суспільства, що охоплює приватне, митне, трудове, фінансове, податкове законодавство, законодавство про інтелектуальну власність, охорону праці, охорону життя та здоров'я, навколишнє природне середовище, захист прав споживачів, технічні правила і стандарти, транспорт, а також інші галузі, визначені Угодою про партнерство та співробітництво. Важливим чинником реформування правової системи України слід вважати участь України у конвенціях Ради Європи, які встановлюють спільні для цієї організації та ЄС стандарти.

Поточна ситуація з втіленням реформ в Україні нагадує історію 1990-тих років – було створено чимало важливих стратегічних документів – але їх втілення потребувало потужного фінансування, оновлення технологій інформаційного і лабораторного забезпечення, впровадження нових форм діяльності на ринку праці неурядового саморегульованого типу (відповідного кваліфікаційного рівня), принципового зростання захисту прав людини в аспекті авторських прав, екологічних тощо. Факторами часу можуть бути визнані ініціювання люстраційних процесів до безвідповідальних чиновників Міністерства аграрної політики за невиконання Законів про племінну справу, налагодження співпраці з юридичними науковими закладами України для вироблення спільної методології імплементації актів європейського права до українських законів та підзаконних актів [15–18]. До вагомих факторів галузевого прогресу може бути віднесено поступове підвищення прозорості в системах зовнішньої фінансової підтримки, що мають принципово змінити сутність суспільних відносин та якість товарів і послуг в країні. Не менш вагома причина – низький кваліфікаційний рівень кадрів, що проводять навчання у вузах та перепідготовку чиновників, наукових та просвітницьких кадрів. Авторами методики на протязі 10 років проводиться робота з підготовки та апробації спеціалізованого курсу зі стратегії та галузевої специфіки євроінтеграції для племінної справи, харчової безпеки та спільної аграрної політики, за активної співпраці з ректоратом Інституту економіки і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Дніпропетровського державного аграрного університету, Науково-технічною радою Наукового парку Національного авіаційного університету (в координуванні з Лабораторією екобезпеки) та Центром сертифікації персоналу Української Асоціації якості.

Урядовими структурами було створено кілька варіантів інвестиційних структур, для координування програм міжнародної технічної допомоги, здійснення державної політики у сфері залучення міжнародної технічної допомоги і спрямування її на соціально-економічний розвиток України; розроблення та впровадження механізму координації міжнародної технічної допомоги; проведення експертизи проектів технічної допомоги, їх державної реєстрації, а також контролю за виконанням цих проектів; підготовка проектів міжурядових угод щодо надання технічної допомоги та представництво Уряду України у відповідних міжнародних організаціях; формування та реалізації державної політики у сфері взаємодії з міжнародними фінансовими організаціями, відповідними міждержавними і регіональними організаціями, організаціями, в тому числі кредитно-фінансовими установами, іноземних держав, їх угруповань з метою залучення кредитів, грантів, міжнародної технічної та гуманітарної допомоги, іноземних інвестицій, здійснення контролю за ефективністю їх використання [19–22]. Набутий 20-річний досвід діяльності цих структур показав важелі підвищення їх ефективності, наближення до реальних завдань реформ для українського суспільства та безпосередньо для розвитку мереж дослідних господарств аграрного сектору, насінництва, племінної справи та збереження генофонду, визначення цілей, завдань і інструментів для отримання фінансової підтримки від міжнародних структур на приведення діяльності з племінної справи до європейських вимог.

Одним із найактуальніших кроків слід визнати налагодження співпраці з узгодження цих завдань з групою при Адміністрації Президента, яка проводить аналіз застосування Закону «Про ратифікацію Угоди про правовий статус Регіонального екологічного центру для Центральної та Східної Європи» (відповідно до доручення від 06.08.2015), за мети надання допомоги у вирішенні екологічних проблем, до складу яких належить екологізації аграрного виробництва, збільшення уваги до генофонду тварин. Ухвалення Закону сприятиме реалізації державної політики щодо подальшої взаємовигідної співпраці в галузі охорони навколишнього середовища з державами-членами Регіонального екологічного центру для Центральної та Східної Європи, а також надасть можливість завершити всі внутрішні юридичні процедури для набуття чинності Угоди та створення національного представництва [23–25]. Регіональний екологічний центр є міжнародною організацією, яка була заснована 1990 року. Її співзасновниками є Європейська комісія, Сполучені Штати та уряд Угорщини. Відтоді ця організація плідно працює в регіоні. Статут РЕЦ на сьогоднішній день підписали 32 країни, в тому числі Україна. Але для того, щоб створити повноцінну юридичну основу для подальшої діяльності РЕЦ в Україні і повноцінної участі України в його діяльності, необхідно ратифікувати зазначену угоду, оскільки юридичну основу складають як статут, так і зазначена Угода про правовий статус [26]. Співпраця з міжнародними структурами на базі РЕЦ має стати шансом для виходу справи зі збереження генофонду тварин на світовий рівень вимог.

В поточній ситуації, генофондні породи та популяційні масиви, за своєї технологічної невибагливості, мають беззаперечні переваги в можливостях включення до світових програм. Одночасно вони можуть стати сходинками до повернення українським селекціонерам визнання від європейських та всесвітніх майстрів своєї справи, як то було в дорадянському періоді.

Висновки. Сформовані пропозиції до прискорення робіт з формування національної методології племінної справи та збереження генофонду тварин в

міжсекторальних аспектах, з урахуванням завдань стосовно гармонізації правової бази ЄС, на інноваційних засадах регуляторної політики в аграрному секторі України – шляхом утворення незалежних саморегулюючих організацій міжнародного типу відповідності. Перехід до системного розроблення та проведення інституційної реформи дозволить претендувати на системні форми міжнародної підтримки для модернізації всіх технологічних та дослідницьких аспектів племінної справи в тваринництві.

Література

1. Закон України Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 10.11.1994 № 237/94-ВР // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/237/94-вр>
2. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_012
3. Указ Президента України від 24 лютого 1998 року N 148 (148/98) «Про забезпечення виконання Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом) і вдосконалення механізму співробітництва з Європейськими Співтовариствами (Європейським Союзом)» // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/148/98/ed19980224>
4. Етапи Євроінтеграції для України // <http://humanrightsinukraine.org.ua/etapi-uevointegratsiyi-dlya-ukrayini/>
5. Указ Президента України Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу (Документ 615/98, втратив чинність, перша редакція – Прийняття від 11.06.1998) // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/615/98/ed19980611>
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року» від 17.10.2013 № 806-р // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/806-2013-р>
7. Про племінну справу у тваринництві. Верховна Рада України; Закон від 15.12.1993 № 3691-ХІІ, {В редакції Закону N 1328-XIV (1328-14) від 21.12.99, ВВР, 2000, N 6-7, ст.37 } { Із змінами, внесеними згідно із Законами N 546-IV (546-15) від 20.02.2003, ВВР, 2003, N 23, ст.145, N 2374-VI (2374-17) від 29.06.2010, ВВР, 2010, N 37, ст.494, N 2608-VI (2608-17) від 19.10.2010, ВВР, 2011, N 11, ст.69, N 5462-VI (5462-17) від 16.10.2012, ВВР, 2014, N 6-7, ст.80, N 222-VIII (222-19) від 02.03.2015 } // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3691-12>
8. Постанова Верховної Ради України від 23.12.1993 № 3773-ХІІ Про порядок введення в дію Закону України «Про племінне тваринництво» // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3773-12>
9. Закон України «Про племінне тваринництво» – Пов'язані документи // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/120485/page>
10. Постанова Кабінет Міністрів України «Про визнання такими, що втратили чинність, рішень Уряду України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про племінне тваринництво» від 03.06.1994 № 348 // zakon.rada.gov.ua/laws/show/348-94-п
12. Закон України Про Загальнодержавну програму селекції у тваринництві на період до 2010 року (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 23, ст. 319) перша редакція – Прийняття від 19.02.2004 // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1517-15/ed20040219>
11. Закон України Про Загальнодержавну програму селекції у тваринництві на період до 2010 року (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 23, ст.319) {Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2374-VI (2374-17) від 29.06.2010, ВВР, 2010, N 37, ст. 494} // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1517-15>
12. Наказ Мінагрополітики України «Про затвердження Порядку використання коштів Державного бюджету України на фінансування державної програми селекції у

тваринництві та птахівництві на підприємствах агропромислового комплексу і в науково-дослідних господарствах» від 07.03.2003 № 56/197 (втратив чинність за Наказом від 15.09.2005 № 469/629) // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0222-03>

13. Закон України Про Загальнодержавну програму селекції у тваринництві на період до 2010 року - Пов'язані документи // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/1143078>.

14. Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо племінної справи у тваринництві від 29.06.2010 № 2374-VI // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2374-17>

15. Коваленко Т. Правове забезпечення державної підтримки тваринництва. – Агробізнес сьогодні // <http://www.agro-business.com.ua/u-pravovomu-poli/484-pravove-zabezpechennia-derzhavnoii-pidtrymky-tvarynnytstva.html>

16. Аграрне право України: Підручник / В. З. Янчук, В. І. Андрейцев, С. Ф. Василюк та інші; За ред. В.З. Янчука. - 2-е вид. - К.: Юрінком Інтер, 207 с.

17. Дмитренко Г. В. Парадигма фінансування бюджетних програм в агропромисловому комплексі (на прикладі Львівської області) // <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=201>

18. Указ Президента України Про утворення Національного агентства України з реконструкції та розвитку від 02.07.1996 № 493/96 (Документ 493/96, чинний, поточна редакція – Редакція від 21.02.2000, підстава 271/2000) // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/493/96>

19. Указ Президента України Про утворення Агентства координації міжнародної технічної допомоги від 27.03.1995 № 255/95 // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/255/95>

20. Постанова Кабінету Міністрів України Про створення Агентства міжнародного співробітництва та інвестицій від 02.09.1993 № 695 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 16 (16-94-п) від 19.01.94) Документ 695-93-п, поточна редакція — Редакція від 19.01.1994, підстава 16-94-п // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/695-93-п>

21. Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження Положення про Агентство міжнародного співробітництва та інвестицій від 19.01.1994 № 16 (Документ 16-94-п, втратив чинність, поточна редакція – Втрата чинності від 25.08.2004, підстава 1109-2004-п) // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/16-94-п>

22. Проект Закону про ратифікацію Угоди про правовий статус Регіонального екологічного центру для Центральної та Східної Європи // http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55725

23. Закон України Про ратифікацію Угоди про правовий статус Регіонального екологічного центру для Центральної та Східної Європи від 15.07.2015 № 599-VIII (Документ 599-19, чинний, поточна редакція – Прийняття від 15.07.2015) // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/599-viii>

24. Угода про правовий статус Регіонального екологічного центру для Центральної та Східної Європи – Латвія, Чорногорія, Угорщина, Албанія; Угода, Міжнародний документ від 13.07.2011 // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/1445865>

25. Пленарне засідання Верховної Ради України 15 липня 2015 року // <http://k-z.com.ua/verkhovnaya-rada/34681-plenarne-zasidannya-verkhovnoji-radi-ukrajini-15-lipnya-2015-roku>

Стаття надійшла до редакції 22.09.2015